

Over het Kadaster

Het Kadaster staat al meer dan 170 jaar voor het bevorderen van de rechtszekerheid bij het maatschappelijk verkeer in vastgoed, inclusief schepen en luchtvaartuigen. Dit doen wij door het goed registreren van vastgoedgegevens. Onze klanten moeten er steeds op kunnen vertrouwen dat de informatie daarover beschikbaar, toegankelijk, actueel en correct is. We werken er continu aan om klanten nog beter te kunnen bedienen. Het Kadaster: betrouwbaar, deskundig, professioneel. Dat is onze kracht en deze gebruiken wij bewust, ondersteunend, innovatief en soms sturend. Wij verwerken gegevens over vastgoed in Nederland en houden deze nauwkeurig bij in openbare registers, in de kadastrale registratie en op kadastrale kaarten. Hierover verstrekken we informatie. Het Kadaster speelt een essentiële rol in het landinrichtingsproces en houdt bovendien het Rijksdriehoeksstelsel in stand. Sinds 1 januari 2004 verzamelen, verwerken en verstrekken wij ook topografische informatie van Nederland. We zijn een financieel gezonde organisatie zonder winstoogmerk. Onze klanten zijn onder andere notarissen, makelaars, overheden, nutsbedrijven, financiële instellingen, verzekeraars, advocaten, woningbouwverenigingen, deurwaarders, bouwbedrijven en particulieren.

Missie

Onze missie is het dienen van de rechtszekerheid bij het maatschappelijk verkeer in vastgoed, inclusief schepen en luchtvaartuigen. Dat doen we door duidelijk bij te houden wie rechten heeft op een vastgoedobject en wat de kenmerken ervan zijn. We streven ernaar de geografische basisbestanden in stand te houden en te optimaliseren. En we willen een optimale informatievoorziening daarover aan de samenleving bevorderen. Daarbij werken we tegen zo laag mogelijke kosten.

Wettelijk kader

Het Kadaster opereert binnen de beleidskaders die in formele wetten zijn verankerd. Dat zijn in het bijzonder het Burgerlijk Wetboek, de Organisatiewet Kadaster, de Kadasterwet en de Landinrichtingswet. Per 1 januari 2004 is de Kadasterwet gewijzigd: de taken van de Topografische Dienst, voorheen onderdeel van het Ministerie van Defensie, zijn nu opgedragen aan het Kadaster. We zijn sinds 1 mei 1994 een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid. In de Organisatiewet Kadaster is de inrichting van het ZBO geregeld.

Ook dit jaar vindt u op www.kadaster.nl een uitgebreid jaarverslag met veel achtergrondinformatie. In pdf-formaat treft u ook dit analoge verslag aan wat u kunt downloaden.

Verslag van de Raad van Bestuur

Voor u ligt het Kadaster jaarverslag 2003. Wij hopen dat u er nog vele zult lezen. Voor ons, Raad van Bestuur, is dit in ieder geval na tien jaar het laatste Kadaster Jaarverslag.

Op de eerste plaats willen we onze medewerkers bedanken. Zij hebben ertoe bijgedragen dat het voor ons de afgelopen tien jaar een boeiende periode is geweest. De mate van flexibiliteit die zij getoond hebben, heeft de gang naar een meer klantgerichte organisatie mogelijk gemaakt. De klus is nog niet geklaard, maar we zijn een heel eind op weg. Dit jaarverslag wordt mede geïllustreerd door vier medewerkers en vier klanten. Wij hebben hun gevraagd te kijken naar het Kadaster vanuit een viertal perspectieven: bewuste kracht, vernieuwende kracht, ondersteunende kracht en sturende kracht. Deze thema's komen op verschillende manieren terug, soms ondersteund door krachtige momenten uit de geschiedenis.

Als we terugkijken op 2003, kunnen we constateren dat we veel energie hebben gestoken in het verbeteren van de informatieverstrekking aan onze klanten. De digitalisering van gegevens ten behoeve van Kadaster-on-line, ons digitale informatiesysteem voor de zakelijke markt, gaat door. Steeds meer akten zijn digitaal opvraagbaar. Het via internet beschikbaar stellen van een drietal producten bleek te voorzien in een belangrijke behoefte van onze particuliere klanten. Vanaf 14 juli 2003 zijn er circa 24.000 producten afgenomen via deze digitale weg.

Met de komst van ons intranet is de kwaliteit en informatievoorziening voor onze medewerkers beduidend verbeterd. Dit medium stelt de organisatie in staat om iedereen op hetzelfde moment en met dezelfde informatie te informeren. Daarnaast is bewust gekozen om juist ook procesinformatie te integreren in dit medium.

Ook op ICT-gebied zijn we verder gegaan. Ons ISO-certificaat is uitgebreid met de certificering van onze ICT-processen. Ook de certificering tegen de Code voor Informatiebeveiliging (ISO 17799) is positief afgerond. We zijn een van de weinige organisaties die dit certificaat in bezit heeft.

We zijn verheugd met de Topografische Dienst die vanaf 1 januari 2004 onderdeel is geworden van het Kadaster. Het geeft ons de mogelijkheid onze regierol in de publieke taken meer inhoud te geven. Onze voorbereidingen van de afgelopen jaren stonden garant voor een goede overdracht.

Sinds de verzelfstandiging in 1994, hebben wij leiding gegeven aan het Kadaster. Na tien jaar deze uitdagende functie te hebben vervuld, hebben wij besloten om in de eerste helft van 2004 als bestuursleden van het Kadaster terug te treden. Wij heten onze opvolgers, mevrouw drs. Th.A.J. Burmanje als bestuursvoorzitter en de heren G.J.M. Barnasconi en ir. A.P.G. Groothedde die per 1 mei 2004 als bestuursleden zijn benoemd, van harte welkom en wensen ze alle succes toe.

Apeldoorn, 2 april 2004

Raad van Bestuur, mr. J.W.J. Besemer, mr. H.G.J.M. Beckers, dr. C.J. Kroese

Bedrijfsvoeringsmededeling

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van het Kadaster en legt hierover verantwoording af. De mededeling over de bedrijfsvoering ziet de Raad van Bestuur als een uitstekend middel hiertoe. Bedrijfsvoering betreft alle bedrijfsprocessen - zowel de primaire processen als de processen die hiervoor faciliterend zijn - om beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren alsmede de sturing en beheersing daarvan. Hiertoe heeft het Kadaster een managementcontrolsysteem ontwikkeld waarin beheersings- en regelmechanismen worden ingezet. Dit systeem geeft een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsdoelstellingen worden behaald. Een belangrijk uitgangspunt is het aspect kostenbeheersing, afgeleid van ons 'mission statement' tegen zo laag mogelijke kosten.

De elementen van het raamwerk van het managementcontrolsysteem zijn ontleend aan een algemeen aanvaard model met een evenwichtig stelsel van 'checks and balances'. Op hoofdlijnen bestaan deze uit het besturingskader, de informatie en communicatie (zowel extern als intern), de risicobeoordeling, de interne beheersingsmaatregelen en de bewaking hierop.

In 2003 heeft de Raad van Bestuur het continu proces van identificatie, beoordeling en beheersing van relevante risico's periodiek beoordeeld evenals de effectiviteit van het managementcontrolsysteem. Toegezien is op de voortgang van de voorgenomen doelstellingen voor 2003 die zijn opgenomen in het Meerjarenbeleidsplan. Daarbij is met name aandacht besteed aan de financieel-economische performance (kostenontwikkeling, budget versus realisatie et cetera), de totstandkoming van het kwaliteitshandvest, de verbetering van levertijden, het beschikbaar stellen van kadastrale informatie via internet, de afronding van de kaartverbetering, de verdere uitbouw van het kwaliteitsmanagement met onder meer kwaliteitsmetingen, de ISO-certificering van de ICT-organisatie alsmede de certificering tegen de code voor informatiebeveiliging, de voorbereiding van het samengaan met de Topografische Dienst, de verbeteringen van de personeelsmanagementcyclus, de voortgang van het landelijke verbeterplan naar aanleiding van de in 2001 gehouden INK-zelfevaluatie, de risicomanagement evaluatie en de continuïteitsplannen.

Als Raad van Bestuur zijn wij van mening dat het systeem van managementcontrol van het Kadaster in 2003 effectief heeft gewerkt. De werkprocessen worden zo beheerst, dat kan worden gesteld dat de organisatie in behoorlijke mate effectief en efficiënt heeft geopereerd. Naar onze mening is de jaarverantwoording deugdelijk, is de geldende wet- en regelgeving nageleefd en zijn de waarden voldoende beveiligd.

Hiernaast onderkennen wij dat verdere verbeteringen in onze organisatie mogelijk zijn. Als voorbeelden noemen wij de tijdige invoering van het elektronisch aanleveren van akten, dat door vertraging van het wetgevingstraject nog niet in 2003 kon worden ingevoerd, verhogen van de uniformiteit tussen regio's met de vereffening van het werkaanbod over de eenheden en het maken van vervolgstappen in het verder verbeteren van de levertijden. Als zorgpunt onderkennen wij onze financiële risico's in de wettelijke taak landinrichting door terugloop van het werkvolume. In dit kader zijn voor het jaar 2004 maatregelen getroffen voor de capaciteitsproblematiek.

Apeldoorn, 2 april 2004

Raad van Bestuur, mr. J.W.J. Besemer, mr. H.G.J.M. Beckers, dr. C.J. Kroese

Strategie en doelstellingen

De strategische beleidsintenties van het Kadaster zijn vastgelegd in het Meerjaren-beleidsplan (MBP). Dit plan wordt goedgekeurd door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en geeft de kaders waarbinnen wij ons bedrijfsbeleid nader concretiseren en uitvoeren. Het MBP is gebaseerd op een lange termijnvisie waarin het Kadaster zich als zelfstandige organisatie verder ziet ontwikkelen naar een sterke positie als houder van publieke taken op het terrein van de vastgoed-c.q. geo-informatie in Nederland.

Onderstaand is puntsgewijs weergegeven welke acties in 2003 zijn uitgevoerd.

- *Zo goed mogelijk uitvoering geven aan de publieke taak*
 - Invoering elektronische aanlevering van akten: het wetgevingstraject is verder vertraagd, maar de Kadasterorganisatie is volledig voorbereid op elektronisch aanleveren.
 - Verbetering levertijden voor informatieproducten: de levertijden voor eenvoudige bestellingen werden voor 98% gehaald en de complexe bestellingen voor 86%; daarnaast zijn akten vanaf 1999 direct en digitaal te raadplegen.
 - Afronding kaartverbetering: eind 2003 is de kadastrale kaart volledig afgestemd op de GBKN waar een standaard GBKN voorhanden is en is zo goed mogelijk afgestemd waar nog landinrichtingsprojecten lopen.
 - Onderzoek nieuwe technieken voor landmeetkundige werkzaamheden: vanaf medio 2003 wordt GPS-apparatuur ingezet voor kadastrale metingen.
 - Start uitvoering van de vernieuwingsstrategie voor primaire informatiesystemen: het project Kadaster PersoonsRegistratie is gestart, de eerste vernieuwingsstap voor de geautomatiseerde kadastrale registratie.
 - Vasthouden ISO-certificaat en uitbouw kwaliteitsmanagement: het ISO-certificaat is uitgebreid met certificering van de ICT-dienstverleningsprocessen en de processen rondom de informatiebeveiliging zijn geborgd door het behalen van het certificaat BS 17799-2:1999.
- *Uitbouwen, waar mogelijk, van het bestaande takenpakket*
 - Voorbereiden samengaan met TDN: per 1 januari 2004 is de herpositionering een feit.
 - Voorbereiden registratie en toegankelijkheid publiekrechtelijke beperkingen: in samenspraak met VROM en VNG is de inwerkingtreding van het wetgevingstraject afgerond. Uitvoeringswetgeving laat nog enige jaren op zich wachten.
- *Regierol vormgeven vanuit de publieke taak*
 - Ontwikkelen klantrelatie met nieuwe opdrachtgevers in de landinrichting: er is contact gelegd met provincies, de Nederlandse Spoorwegen en Rijkswaterstaat.
- *Meer focus op informatieverstrekking*
 - Uitbreiden van functionaliteiten op Kadaster-on-line: onder andere met ingang via de kaart en het digitaal opvragen van akten vanaf 1999.
 - Beter overzicht geven van de producten en diensten: het uitbrengen van een productencatalogus.
- *Meer aandacht voor de burger/particulier*
 - Kadastrale informatie beschikbaar stellen via het openbare internet: drie producten zijn voor de particulier via het internet tegen betaling op te vragen.

Samen met onze omgeving

De Raad van Toezicht (RvT) adviseert en controleert de Raad van Bestuur (RvB) van het Kadaster. In de Organisatiewet Kadaster is omschreven welke besluiten de RvT goedkeurt. Tussentijds vindt regelmatig bilateraal overleg plaats tussen portefeuillehouders van de RvT en de RvB.

Raad van Toezicht

De RvT heeft in 2003 vijf keer vergaderd met de Raad van Bestuur en de voorzitter heeft samen met de RvB deelgenomen aan de twee bestuurlijke overleggen met de Minister. De leden van de RvT hebben het rapport van het visitatieonderzoek in het kader van publiek verantwoord worden besproken. Ook is er gediscussieerd over de uitkomsten van de benchmark van uitvoeringsorganisaties. De voorzitter is lid van de commissie die de tweede evaluatie van de verzelfstandiging in 2004 zal begeleiden. De onderzoeksopzet hiervan is besproken. De RvT is geïnformeerd over het vierde onderzoek van de Algemene Rekenkamer naar verantwoording en toezicht bij rechtspersonen met een wettelijke taak. De RvT heeft in dit onderzoek zijn opvattingen over zijn eigen rol kenbaar kunnen maken. Iedere vergadering is de RvT geïnformeerd over de organisatorische voorbereidingen van de samenvoeging van de Topografische Dienst Nederland met het Kadaster per 1 januari 2004. In verband met het vertrek van de drie leden van de RvB per 1 mei 2004 heeft de RvT in 2003 een selectieprocedure voor een nieuw bestuur gevolgd. De RvT stelt het Meerjarenbeleidsplan 2004-2008 vast waarbij de RvT zich positief heeft uitgesproken over de wijze van concretisering van de doelstellingen. Ook dit jaar heeft weer het jaarlijkse gesprek van de RvT met de Centrale Ondernemingsraad plaatsgevonden. De RvT is iedere vergadering geïnformeerd over de ICT-ontwikkelingen.

Samenwerking met klanten, partners en internationale organisaties

Samenwerking met partners in de markt vinden wij belangrijk. Door onze opstelling willen wij daarbij het vertrouwen behouden van samenwerkingspartners en klanten. Gestructureerd vindt overleg plaats met de Gebruikersraad die het Kadaster sinds zijn verzelfstandiging in 1994 kent. Hierin zijn onze belangrijkste klanten vertegenwoordigd. In 2003 is onder andere overleg gevoerd over de voortgang van wetgevingstrajecten wat geresulteerd heeft in een brief van de Gebruikersraad aan de Minister van VROM. Naast overleg met de Gebruikersraad bespreken we regelmatig met grote klantgroepen in bilateraal overleg zaken van wederzijds belang.

Kadaster International speelt een actieve rol in het buitenland door zijn kennis en ervaring ter beschikking te stellen aan landen waar grondregistratiesystemen minder goed zijn ontwikkeld. Wij werken samen met nationale overheidsorganisaties die verantwoordelijk zijn voor de opzet en bijhouding van dergelijke systemen. Het Kadaster staat open voor samenwerking met elk land waar behoefte is aan onze expertise op juridisch, organisatorisch of automatiseringsgebied. Actief richten we ons op Centraal- en Oost-Europa, Latijns-Amerika en de landen waarmee Nederland een langdurige ontwikkelingsrelatie onderhoudt. Klanten, partners, financiers, personeel en andere belangstellenden worden regelmatig geïnformeerd over de internationale activiteiten via het Engelstalige blad Kadaster Abroad. In 2003 zijn hiervan vier edities uitgebracht. Alle projecten bieden innovatie voor het ontvangende land. Onze belangrijkste boodschap betreft samenwerking tussen overheidsorganisaties en het bedrijfsleven. Hiermee is Kadaster International een bewuste, ondersteunende kracht.

Onze primaire taken

Ten behoeve van het rechtsverkeer in vastgoed verstrekt het Kadaster actuele informatie aan zijn klanten. Essentiële gegevens uit ingeschreven akten van levering, scheiding, hypotheek en dergelijke worden dagelijks in de geautomatiseerde gegevensbestanden verwerkt. Een innovatieve kracht is naast de uitbreiding van Kadaster-on-line voor onze professionele klanten, het beschikbaar stellen van drie producten via internet voor de particulier. Internationaal gezien is dit in de kadastrale wereld een nieuwigheid. Een bewuste kracht zijn we geweest door onze opstelling rondom de registratie van (data)communicatienetwerken. In relatief korte tijd zijn we in staat gebleken om een betrouwbare en efficiënte wijze van registratie in te voeren.

Vastgoedinformatie

In 2003 werden 598.000 hypotheekakten ingeschreven. Dit betekent een stijging van 8% ten opzichte van 2002, toen 553.000 hypotheekakten werden ingeschreven. Het aantal ingeschreven leverings- en andere akten is gedaald met 2% tot 404.000 stuks. Het aantal geregistreerde schepen is in de loop van de jaren aanzienlijk gestegen. Op dit moment ligt het aantal op bijna 39.000, vorig jaar was dit aantal circa 38.000. Het aantal nieuwe teboekstellingen van schepen - hoofdzakelijk plezierjachten - neemt af: 1.744 nieuwe inschrijvingen in 2003. In 2002 waren dit er 1.925. In 2003 zijn ruim 15,5 miljoen informatieproducten verstrekt, in 2002 was dit nog 13,5 miljoen.

Digitalisering

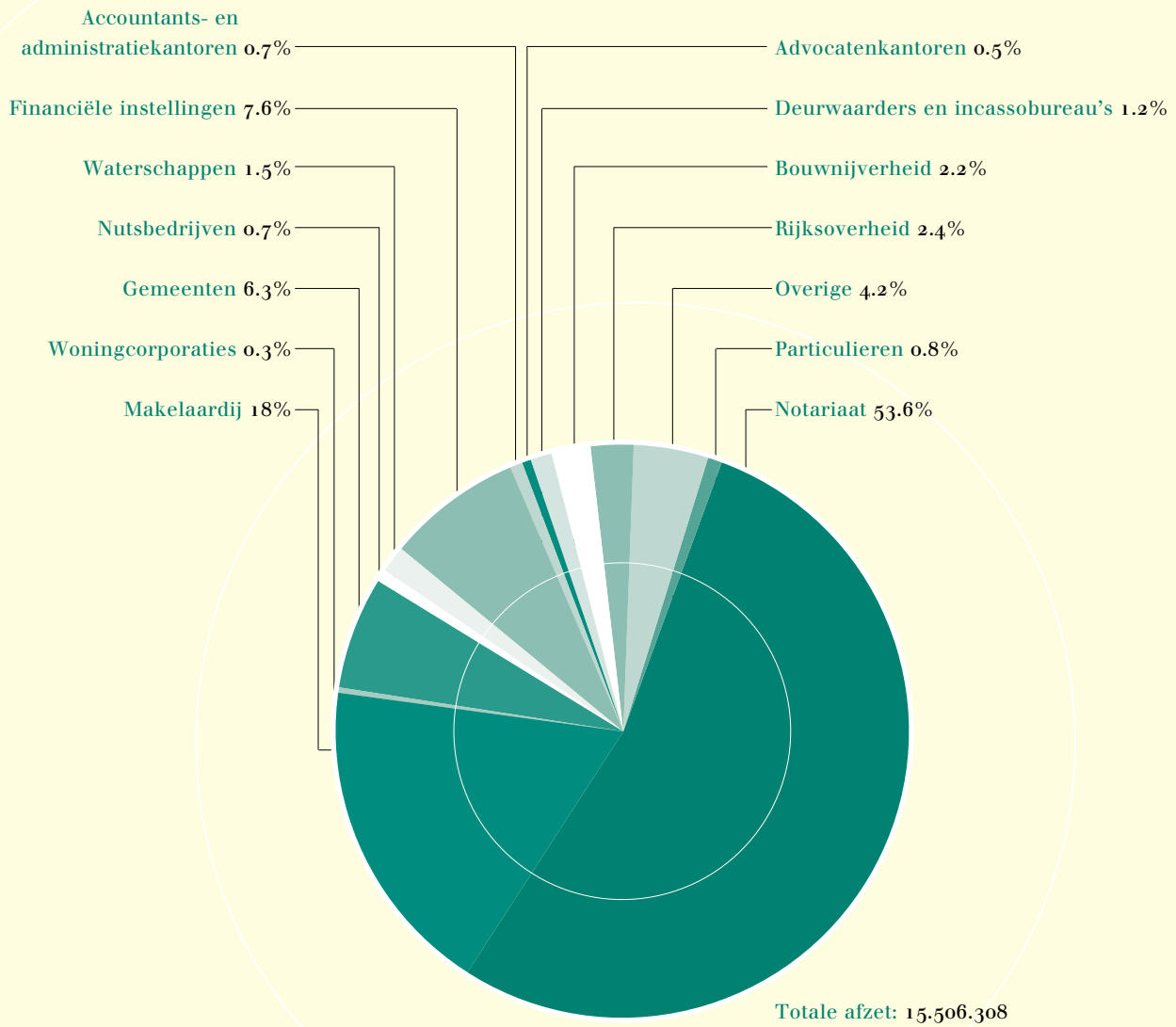
In 2003 is de landelijke implementatie van een systeem (Scan-Elan) voltooid waarbij analoog aangeleverde akten worden gescand en verder digitaal verwerkt. Door de invoering van Scan-Elan is het ook mogelijk geworden om akten digitaal (vanaf 1999) op te vragen. Dit leidt tot een directe levering van dit product. In Utrecht is een groot deel van de hulpkaarten gescand en geïndexeerd, waardoor de bewaring is gewaarborgd en de hulpkaarten plaatsonafhankelijk zijn te raadplegen. In het kader van de Nederlandse kadastrale geschiedenis zijn 17.000 minuutplannen van de kadastrale kaart uit 1832 gescand en geïndexeerd. Ook zijn 150.000 bladzijden uit de oorspronkelijk aanwijzende tafels (OAT, de eerste versie van de kadastrale registratie) gescand. Via www.dewoonomgeving.nl is deze informatie voor iedereen toegankelijk. In september 2003 is deze site door de stichting DIVA (Documentaire Informatievoorziening en het Archiefwezen) gepresenteerd. Het Kadaster ondersteunt deze stichting.

Dit moeten we koesteren
en blijven uitstralen

Laris Noordegraaf
[Assistent projectleider,
Kadaster Landinrichting]

Afzet informatieproducten in 2003 verdeeld over klantgroepen

Kadastrale verbeteringen

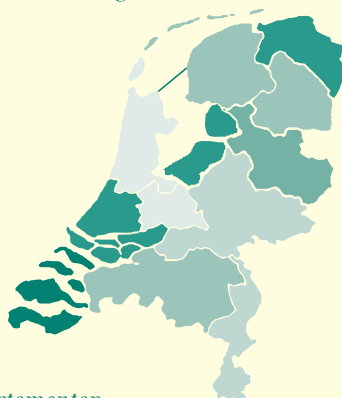
Het Kadaster heeft in 2002 een begin gemaakt met de opschoning van onnodige BP-rechten die staan in de Belemmeringenwet Privaatrecht (BP) en opstalrechten voor leidingen. In samenwerking met een aantal nutsbedrijven werd in 2003 de kadastrale registratie geschoond van onterechte bezwaardheid. In 2003 zijn 75.000 adressen van appartementsrechten met betrekking tot woningen en bedrijfspanden opgeschoond. De kadastrale kaart is in 2003 overal geometrisch afgestemd op de norm van de Grootchalige Basiskaart van Nederland (GBKN) en de bebouwing van de kadastrale kaart is nu hetzelfde als van de GBKN. Hiermee is het mogelijk geworden beide producten te combineren en willekeurige uitsneden uit de kadastrale kaart te maken. Dit werd op ludieke wijze gepresenteerd met de langste kaart van Nederland: een uitsnede van Cadzand tot Nieuweschans. Deze kaart heeft een lengte van 166 meter en vertegenwoordigde de werkelijke lengte van deze strook van 332 kilometer. Daarnaast is het via Kadata internet mogelijk geworden om een selectie van de kadastrale kaart als digitaal bestand naar de eigen PC te downloaden. Dit digitale bestand kan vervolgens worden bewerkt in een GIS-applicatie.

Rijksdriehoeksmeting (RD)

Het Kadaster is ook verantwoordelijk voor de instandhouding en optimalisering van de Rijksdriehoeksmeting (RD). Op basis van een klantonderzoek heeft de RD besloten het preventief onderhoud van richtpunten en bouten te beëindigen. Daarnaast is besloten het net van goed toegankelijke kernnetpunten uit te breiden. Daarnaast heeft de afdeling RD een centrale rol gespeeld bij de invoering van satellietmetingen (GPS). Een aantal GPS-specialisten, ook in de regio's, is opgeleid om deze taak uit te voeren.

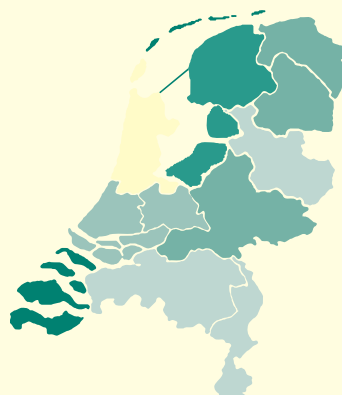
Gemiddelde koopsom en gemiddelde procentuele stijging per provincie in 2003

Eengezinswoningen

	Bedrag	Percentage
Groningen	158.328	5
Friesland	165.828	3
Drenthe	182.084	3
Overijssel	194.091	4
Flevoland	190.563	5
Gelderland	236.386	2
Utrecht	265.532	1
Noord Holland	254.435	1
Zuid Holland	246.479	5
Zeeland	169.557	10
Noord Brabant	240.583	3
Limburg	188.433	2

Appartementen

	Bedrag	Percentage
Groningen	114.662	6
Friesland	114.329	8
Drenthe	126.295	5
Overijssel	127.104	2
Flevoland	160.512	9
Gelderland	153.775	5
Utrecht	167.699	4
Noord Holland	186.605	-1
Zuid Holland	139.540	4
Zeeland	137.990	16
Noord Brabant	162.724	2
Limburg	123.135	2

De snelheid en het gemak waarmee relevante gegevens beschikbaar zijn

Piet Merrelaar
[Manager Woondiensten en Technische
Dienst, Woontrefpunt MaasDelta]

Maatwerkproducten

Binnen het Kadaster is de afdeling Kadata verantwoordelijk voor maatwerkleveringen en halffabrikaten van vastgoedgegevens aan voornamelijk niet-regio gebonden klanten. Ook voor Kadata staat centraal dat de klant daadwerkelijk krijgt wat hij vraagt, binnen de termijn die er voor staat, met de kwaliteit die hij mag verwachten. De kwaliteit van het bestand Adrescoördinaten Nederland (ACN) van het Kadaster blijft stijgen. Volledigheid en juistheid van de adrescoördinaten zijn wederom gestegen, ook de verhouding tussen perceels- en pandcoördinaten blijft zich positief ontwikkelen.

Meer rechtszekerheid

Het wetsvoorstel Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen ligt ter behandeling bij de Eerste Kamer. In overleg met zowel het Ministerie van VROM als met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is samen met een proefgemeente gewerkt aan een concept Invoeringswet. De eventuele inwerkingtreding zal naar verwachting begin 2007 kunnen geschieden. Na een uitspraak van de Hoge Raad op 6 juni 2003 over het onroerend zijn van (data)communicatienetwerken, heeft het Kadaster in samenwerking met het notariaat een methode ontwikkeld die zowel de rechtszekerheid waarborgt, als een werkbare situatie mogelijk maakt. Verwarrende tenaamstellingen worden hiermee voorkomen.

Uitbouwen functie openbaar register

Op 1 september is titel 7.1 (Koop en ruil) van het nieuwe Burgerlijk Wetboek in werking getreden. De koop moet schriftelijk worden overeengekomen en kan worden ingeschreven in de openbare registers. De inschrijving biedt de koper een bepaalde bescherming tegen zaken als levering aan iemand anders, beslag, verhuur of faillissement van de verkoper. De inschrijving is slechts mogelijk als de notaris verklaart dat inschrijving niet wordt verhinderd door bepaalde wetsbepalingen.

Landinrichting

De maatschappij stelt steeds nieuwe eisen aan dezelfde grond. Deze kunnen te maken hebben met de problematiek van waterberging of doorsnijding van een gebied met nieuwe infrastructuur of uitbreiding van bestaande infrastructuur, voorzieningen voor recreatie of voor realisatie van natuurgebieden. Ook is versnippering van eigendom en gebruik voor vooral de agrarische sector economisch gezien geen wenselijke situatie. Al die eisen vergen een voortdurende heroverweging van de ordening en inrichting van het land. Een belangrijk onderdeel van landinrichting is het ruilen van eigendoms- en gebruiksrechten. In de veranderende verhoudingen tussen de partijen die in het landelijk gebied opereren zet het Kadaster ook zijn expertise in bij andere ruimtelijke inrichtingsprocessen. Ook zó geven we inhoud aan een van de belangrijkste doelstellingen van het Kadaster: het bevorderen van de rechtszekerheid.

Door de uitspraak van de Rechtbank in Groningen dat mandatering van een aantal bevoegdheden aan de secretaris van de Centrale Landinrichtingscommissie onbevoegd heeft plaatsgevonden, is er niet meer voldoende juridische grondslag voor een aantal plannen van toedeling. In afwachting van een noodwet zijn onder meer terinzageleggingen opgeschort, waardoor in verschillende landinrichtingsprojecten vertragingen zijn opgetreden. Mede daardoor is boventalligheid opgetreden bij Kadaster Landinrichting. Wij proberen projecten naar voren te halen om de gevolgen in de uitvoering te compenseren. Onze grootste opdrachtgever (DLG) ondersteunt dit. Zowel Kadaster Landinrichting, als DLG heeft de wens uitgesproken meer te willen samenwerken, ook op strategisch niveau, en werkprocessen op elkaar af te stemmen. In 2002 is het project 'het digitale plan van toedeling' gestart waarover de werkgroep in december 2003 heeft gerapporteerd. Ook bij het ruilen van gronden en ontwikkelingen van het landelijk gebied willen we onze expertise inzetten. Er zijn verschillende contacten geweest met provincies, de Nederlandse Spoorwegen en Rijkswaterstaat.

Overzicht aantallen Landinrichtingsprojecten

In 2003 was er in heel Nederland bijna 490.000 hectare grond betrokken bij verschillende landinrichtingsprojecten in uitvoering. Dit is een lichte daling: in 2002 was dit ruim 505.000. Voor bijna 4.700 hectare is het plan van toedeling in 2003 ter inzage gelegd en voor in totaal bijna 41.000 hectare werd de akte van toedeling gepasseerd en ingeschreven in de openbare registers. Voor beide is dit een daling: in 2002 respectievelijk ruim 35.000 hectare en 57.000 hectare.

Topografie

Het Kadaster heeft de oprichting van de Stichting Landelijk Samenwerkingsverband Grootchalige Basiskaart van Nederland (GBKN) gefaciliteerd en mede opgericht op 16 januari 2003. De Stichting en GBKN Zeeland, Noord-Holland en Utrecht zijn gevormd. Flevoland is nog in voorbereiding en zal naar verwachting in 2004 volgen. Ook hebben we een evaluatie uitgevoerd naar de kwaliteit van de GBKN-dienstverlening aan de diverse GBKN-stichtingen. Het oordeel was voldoende. In 2003 is het Kadaster bezig geweest met het voorbereiden van een speciale afdeling GBKN die vanaf 1 januari 2004 operationeel is. Het opnemen van de werkprocessen van de GBKN in het Kadaster Kwaliteitshandboek is in voorbereiding en zal in 2004 worden afgerond. Vanaf 1 januari 2004 maakt de Topografische Dienst onderdeel uit van het Kadaster. De zorgvuldige voorbereidingen hebben hun nut bewezen. De overgang is vlekkeloos verlopen. De periode 2004-2006 zal in het teken staan van verdere integratie.

**Kwaliteit betekent
voor ons 'gewoon staan
voor wat je levert'**

Jaco van den Bos
[Kwaliteitsmanager,
Kadaster Concernstaf]

Over onze bedrijfsvoering

Ons kostbaarste bedrijfsmiddel is ons personeel. We gaan daarom bewust om met het faciliteren van onze mensen in horizontale en verticale ontwikkeling.

Personeelsvoorziening

De grootte van het verlofsaldo baart enige zorg binnen het Kadaster. In 2003 zijn hierop oplossingen bedacht (verlofsanering) en geïmplementeerd die gekoppeld zijn aan fiscale maatregelen. Zo heeft het management een transparante systematiek gekregen om te kunnen sturen op verlof. Op basis van de uitkomsten van de Personeelsmanagementcyclus (PMC)-evaluatie heeft P&O bewust de positie ingenomen dat het management verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de PMC en dat P&O hen daarin faciliteert en ondersteunt.

Na een periode van een groot werkaanbod is in 2003 het werkaanbod in onder andere de akteposten licht afgenomen. Hierdoor werden we geconfronteerd met een boventaligheid bij de landmeetkundige functies in een aantal regio's en bij de medewerkers van Kadaster Landinrichting. In het kader daarvan heeft het Kadaster met de vakbonden afgesproken om het instrument 'ontsparen' voor 2004 in te zetten. Ook zijn acties ondernomen om ofwel werk van de ene directie over te hevelen naar een andere directie, ofwel medewerkers te detacheren naar een directie waar wel voldoende werk is.

Professionalisering van de opleidingsfunctie heeft plaatsgevonden door het verbeteren van de communicatie over het landelijke opleidingsaanbod en door het landelijk regisseren van activiteiten zoals inschrijvingen en afsluiten van contracten met een beperkte groep aanbieders. Het Kadaster stelt zich tot doel om ontwikkelingsactiviteiten te bieden om werkzaamheden te kunnen blijven uitvoeren en om effectief om te gaan met de veranderingen. Aansluitend bij de uitkomsten van de evaluatie van de functiestructuur is voor een aantal functies een kwalificatietraject vorm gegeven. Naast vakinhoudelijke opleidingen zijn ook een aantal gerichte competentieopleidingen aangeboden en uitgevoerd. Het opleidingsaanbod voor 2004 is gepresenteerd via het intranet.

Resultaatgerichte personeelsmanagementcyclus (PMC)

In 2003 is de PMC volgens planning geëvalueerd. De PMC blijkt redelijk tot zeer effectief te zijn voor acht van de negen doelstellingen. Alleen de doelstelling loopbaanontwikkeling, respectievelijk het ontplooiën van talenten wordt niet gerealiseerd. Het Kadaster biedt voldoende mogelijkheden hierin, maar de mate waarin dit actief wordt ingezet kan nog verbeterd worden. Ook is geconstateerd dat de weerstand tegen de grote veranderingsprocessen en culturomslagen nog steeds merkbaar is. Deze weerstand wordt door veel medewerkers op de PMC geprojecteerd, waardoor het draagvlak voor de PMC nog onvoldoende aanwezig blijkt te zijn.

Op 31 december 2003 bedroeg het aantal structurele arbeidsplaatsen 2.105 fte's (2002: 2.064 fte's) en het aantal tijdelijke 123 fte's (2002: 196 fte's). Het aantal (deeltijd-)medewerkers met een dienstverband voor onbepaalde tijd was 2.218 en we hadden 139 personen in tijdelijke dienst. Van alle medewerkers is net als voorgaande jaren 77% man en 23% vrouw. De gemiddelde leeftijd van een Kadastermedewerker in 2003 is gestegen naar 47,6 jaar; in 2002 was dat 47,1 jaar.

Naar aanleiding van de INK-zelfevaluatie uit 2001, is een aantal verbeterpunten opgepakt of voltooid. Een uitdagend onderwerp is de verbetering van de interne communicatie. De invoering van intranet is een belangrijke stap geweest hierin. Niet alleen zijn we beter en sneller in staat om onze medewerkers op dezelfde eenduidige wijze te informeren, ook

Productvernieuwing straalt positief af op de vernieuwende kracht

Bert Hobbelink
[Voorzitter dagelijks
bestuur, DTZ Zadelhoff]

procesinformatie is geïntegreerd in dit systeem. Het kwaliteitshandboek, de procedure voor het afhandelen van klachten en bezwaren, salarisinformatie en opleidingsmogelijkheden zijn bijvoorbeeld voor iedereen beschikbaar.

Over de financiën

We zijn een tariefgefinancierde organisatie. Dit betekent dat de producten en diensten bij de klanten in rekening worden gebracht. Voor de wettelijke taken is kostendekkendheid het uitgangspunt. Daar waar sprake is van nevenactiviteiten gebeuren deze zo dat een redelijk rendement, maar minimaal kostendekkendheid op de langere termijn, is verzekerd. De wettelijke taken en de nevenactiviteiten worden afzonderlijk gefinancierd. De hoogte van de tarieven voor de wettelijke taken dient zodanig te zijn dat meerjarig gezien sprake is van een evenwichtssituatie tussen omzet en kosten. De omzet is slechts in zeer beperkte mate te beïnvloeden. Door het verbeteren van de toegankelijkheid, bijvoorbeeld via internet en het ontwikkelen van klantspecifieke informatieproducten is de kwantiteit van de informatieverstrekking in zekere mate beïnvloedbaar. De kwantiteit van het inschrijven van akten is dat niet en is in hoge mate conjunctuurafhankelijk. Het financieel beleid is daarom gericht op kostenflexibiliteit en kostenbeheersing om zoveel mogelijk de conjunctuurgevoeligheid te verminderen en kostendekkend te kunnen werken. Onze organisatie kent een eigen vermogen dat aan een in de wet vastgelegd maximumniveau is gebonden, het zogenoemde normvermogen.

We hebben het boekjaar 2003 uiteindelijk boven verwachting afgesloten met een resultaat van € 2,4 miljoen positief. Vergeleken met het geprognosticeerde resultaat voor 2003 per het derde kwartaal van € 5,0 miljoen negatief, betekent dit behaalde resultaat een aanzienlijke verbetering (van € 7,4 miljoen) ten opzichte van deze eerdere verwachting. Deze verbetering is vooral toe te schrijven aan het relatief hoge en minder arbeidsintensieve werkaanbod in het laatste kwartaal 2003 en de lager uitgevallen kosten voor kaartverbetering afgezet tegen de vrijval van de voorziening. Dit alles in combinatie met een goede beheersing van de kosten op het gebied van uitbesteed werk en andere externe kosten. Het positieve resultaat over 2003 is aanzienlijk beter dan het resultaat over boekjaar 2002, hoofdzakelijk veroorzaakt door de aanpassingen van de tarieven per 1 augustus 2002 (met gemiddeld 20%) en per 1 maart 2003 (inflatiecorrectie van 2,5%), een hoger werkaanbod van minder arbeidsintensieve producten, met name hypotheekakten en de bovenvermelde kostenbeheersing.

Het resultaat van de wettelijke taken bedraagt over de verslagperiode € 3,8 miljoen positief. Het resultaat van de nevenactiviteiten bedraagt € 1,4 miljoen negatief. Dit negatieve resultaat is met name te wijten aan GBKN uitvoeringswerkzaamheden en wordt in mindering gebracht op een onderdeel van het normvermogen, namelijk de reserve nevenactiviteiten, die hiermee afneemt tot € 2,2 miljoen. Door het behaalde resultaat over 2003 is het totaal eigen vermogen toegenomen van € 83,2 miljoen per 1 januari 2003 naar € 85,6 miljoen per 31 december 2003. Het normvermogen bedraagt per 31 december 2003 € 77,7 miljoen. Het overschot, het verschil tussen het aanwezige eigen vermogen en het normvermogen, van € 1,8 miljoen per 31 december 2002 is toegenomen met € 6,1 miljoen tot € 7,9 miljoen per 31 december 2003.

Omzet en kosten wettelijke taken

De netto-omzet van de beide kerntaken Vastgoedinformatie en Landinrichting bedraagt over 2003 € 169,1 miljoen respectievelijk € 12,3 miljoen, tegenover € 149,0 miljoen respectievelijk € 16,0 miljoen over 2002. De producten die de omzet wettelijke taken in belangrijke mate beïnvloeden bevinden zich in de kerntaak Vastgoedinformatie. Dit betreft met name registratie van koop- en hypotheekakten, informatieverstrekking via Kadaster-on-line en de verwerking van gedeeltelijke percelen (akteposten). De netto-omzet Vastgoedinformatie over 2003 ligt € 20,1 miljoen boven het niveau van 2002. Deze stijging wordt voor circa € 16 miljoen veroorzaakt door de aanpassingen van de tarieven. Tevens werden in 2003 8,2% meer hypotheekakten, 1,6% minder koop- en andere akten en 10% minder akteposten verwerkt dan in 2002. Daarbij is ten opzichte van 2002 sprake van een toename van het gebruik van Kadaster-on-line. De daling van de omzet Landinrichting met € 3,7 miljoen ten opzichte van 2002 wordt veroorzaakt door een sterke reductie van het werkaanbod als gevolg van kostenbesparingen bij de overheid. De totale bedrijfslasten, inclusief de mutatie van de voorziening, zijn ten opzichte van 2002 gedaald met € 1,0 miljoen. Deze daling is het resultaat van de ontwikkeling van de afzonderlijke kostencomponenten binnen de bedrijfslasten. De lonen en salarissen, inclusief sociale lasten, zijn gestegen door de effecten van de CAO, de stijging van de premiepercentages (sociale verzekering en pensioenfondsen) en de hogere grondslag waarover de premies worden berekend. Deze stijging wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de afname van het aantal personeelsleden. Dit alles in combinatie met een stijging van de overige bedrijfskosten en aanzienlijk minder kosten voor inhuur en uitbesteding.

Vooruitzichten voor 2004

Het voorgenomen investeringsniveau voor 2004 bedraagt circa € 23 miljoen. Dit betekent een stijging van circa € 11 miljoen ten opzichte van de gerealiseerde investeringen in 2003. De voorgenomen investeringen zijn voor een belangrijk deel ICT-investeringen en investeringen die betrekking hebben op de nieuwbouw van een tweede pand in Apeldoorn. Per 1 februari 2004 is een inflatiecorrectie van 2,25% doorgevoerd in de tarieven. Rekeninghoudend met deze inflatiecorrectie wordt volgens de huidige inzichten voor 2004 een negatief resultaat verwacht van ruim € 10 miljoen. Volgens deze prognose zal het eigen vermogen eind 2004 onder het normvermogen uitkomen. De ontwikkeling van het werkaanbod is altijd onzeker, derhalve blijft het financiële beleid gericht op kostenbeheersing en kostenflexibilisering.

Balans

Hierna presenteren wij de balans en winst- en verliesrekening 2003 in verkorte vorm. Deze zijn ontleend aan de jaarrekening 2003 van het Kadaster, zoals opgenomen in het wettelijke jaarverslag over 2003, dat aan de Minister van VROM is aangeboden. Zie voor meer informatie ook www.kadaster.nl.

Balans (verkorte versie)

na bestemming van het resultaat

Activa in miljoenen euro's

	31 december 2003	31 december 2002
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	14,6	17,2
Materiële vaste activa	57,5	60,7
Financiële vaste activa	<u>126,8</u>	<u>136,8</u>
Totaal vaste activa	198,9	214,7
Vlottende activa		
Voorraden	1,5	2,4
Vorderingen	29,2	30,8
Liquide middelen	<u>2,0</u>	<u>2,7</u>
Totaal vlottende activa	<u>32,7</u>	<u>35,9</u>
Totaal activa	<u>231,6</u>	<u>250,6</u>

Passiva in miljoenen euro's

	31 december 2003	31 december 2002
Eigen vermogen	85,6	83,2
Voorzieningen	55,1	75,8
Langlopende schulden	14,5	14,8
Kortlopende schulden	<u>76,4</u>	<u>76,8</u>
Totaal passiva	<u>231,6</u>	<u>250,6</u>

Winst- en verliesrekening

Winst- en verliesrekening (verkorte versie)

in miljoenen euro's

	2003	2002
Som der bedrijfsopbrengsten	190,7	176,4
Som der bedrijfslasten	<u>194,0</u>	<u>195,0</u>
Bedrijfsresultaat	[3,3]	[18,6]
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	<u>5,7</u>	<u>9,9</u>
Resultaat	<u>2,4</u>	<u>[8,7]</u>

Accountantsverklaring

Wij hebben de in dit rapport opgenomen verkorte versies van de Balans per 31 december 2003 en Winst- en verliesrekening over 2003 van de Dienst voor het Kadaster en de Openbare Registers te Apeldoorn gecontroleerd. De verkorte versies van de Balans per 31 december 2003 en Winst- en verliesrekening over 2003 zijn ontleend aan de door ons gecontroleerde jaarrekening 2003 van het Kadaster. Bij die jaarrekening hebben wij op 2 april 2004 een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt. De verkorte versies van de Balans per 31 december 2003 en Winst- en verliesrekening over 2003 zijn opgesteld onder verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur van het Kadaster. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de verkorte versies van de Balans per 31 december 2003 en Winst- en verliesrekening over 2003 te verstrekken.

Wij zijn van oordeel dat deze verkorte versies van Balans per 31 december 2003 en Winst- en verliesrekening over 2003 op alle van materieel belang zijnde aspecten in overeenstemming zijn met de jaarrekening waaraan deze is ontleend. Voor een beter inzicht in de financiële positie en in de resultaten van het Kadaster alsmede in de reikwijdte van onze controle dienen de verkorte versies van de Balans per 31 december 2003 en Winst- en verliesrekening over 2003 te worden gelezen in de samenhang met de volledige jaarrekening, waaraan deze zijn ontleend, alsmede met de door ons daarbij verstrekte accountantsverklaring.

Amstelveen, 2 april 2004
KPMG Accountants N.V.

Voor onze klanten

Het Kadaster hecht er veel waarde aan een zo transparant mogelijke organisatie te zijn, die luistert naar de wensen en eisen van zijn klanten. We overleggen regelmatig met onze Gebruikersraad. We publiceren onze jaarrekening, het jaarverslag en (op 1 september) ons halfjaarbericht. We zijn bewust deelnemer van de Handvestgroep Publiek Verantwoorden. Verbeterpunten uit het klanttevredenheidsonderzoek van 2001 zijn inmiddels grotendeels gerealiseerd. In 2003 is onder andere een landelijke factuur ingevoerd in tegenstelling tot een factuur per regio. Verder hebben we de klachten- en bezwarenprocedure aangescherpt. In 2003 zijn bewuste en innovatieve stappen gezet op het gebied van onze informatieverstrekking naar klanten. Onze internetsite www.kadaster.nl is sinds mei 2003 vernieuwd en toegankelijker gemaakt.

Professionele klanten

In maart 2003 is voor het eerst een productcatalogus uitgebracht om te voorzien in de behoefte aan duidelijkheid over welke producten en diensten het Kadaster allemaal kan leveren. Onze grootste klantgroepen waarderen deze catalogus met gemiddeld een 8,1 (bron: 'Het productassortiment beter voor het voetlicht', 27 juni 2003). Van alle producten staan de actuele beschrijvingen op www.kadaster.nl zodat de klant altijd over actuele informatie beschikt. Kadaster-on-line heeft bewezen een laagdrempelige ontsluiting voor

Verdeling koop- en huurwoningen in Nederland

per 31 december 2003

Koopwoningen zijn woningen waarvan de eigenaar ook op dat adres woonachtig is. Huurwoningen kunnen zowel woningen zijn die in bezit zijn van particulieren als van bijvoorbeeld woningbouwverenigingen, gemeenten, pensioenfondsen of makelaars.

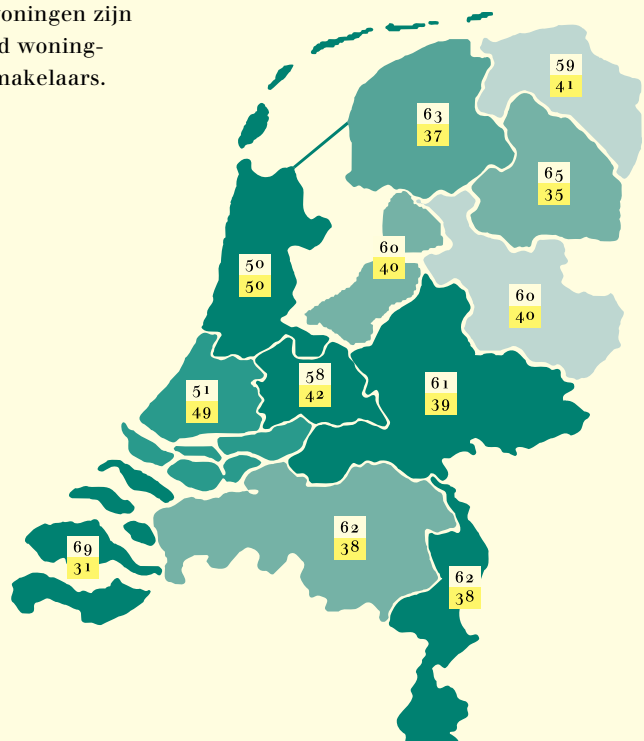
Landelijk

57% Koopwoningen

43% Huurwoningen

 Koopwoningen in %

 Huurwoningen in %

A close-up portrait of a man with light brown hair and blue eyes, wearing a white shirt and a dark tie. He is resting his chin on his hand, looking thoughtfully towards the camera.

Bij geschillen wordt het Kadaster ook ingeschakeld als onpartijdige en betrouwbare bron van informatie

Eddie Begeman
[Hoofd Geo-informatie,
gemeente Emmen]

kadastrale informatie te zijn. Ongeveer 9.000 abonnees en 40.000 gebruikers onderstrepen dit succes. Totaal werden er in 2003 ruim 15,5 miljoen informatieproducten geleverd. Begin 2003 is het mogelijk geworden om via de kaart te zoeken naar een object. Hierdoor is de toegankelijkheid van kadastrale informatie van de buitengebieden sterk vergroot. Ook is nu de scheepsregistratie digitaal via Kadaster-on-line te raadplegen. Tenslotte kunnen klanten sinds november 2003 zelfs complete akten (die vanaf 01-01-1999 zijn ingeschreven) digitaalontvangen. Ook hier wordt veelvuldig gebruik van gemaakt. Het betekent een forse sprong voorwaarts in het verder toegankelijk maken van de openbare registers.

Particuliere klanten

Hoewel nog niet actief extern gecommuniceerd, is de online levering van producten aan particulieren al een succes gebleken. Vanaf juli 2003 worden wekelijks ruim 1.200 producten aangevraagd. Het grote voordeel is dat online producten voor iedereen toegankelijk zijn en na veilige elektronische betaling krijgt de klant direct het gevraagde product op het scherm.

Publiek verantwoord

Het Kadaster is in 2002 gevisiteerd door het Visitatiecollege in het kader van de Handvestgroep Publiek Verantwoord. Een belangrijk verbeterpunt waar het college ons op wees was de externe bekendmaking van onze kwaliteitsmaatstaven. In 2003 is hieraan intensief gewerkt. Dit heeft geleid tot het Kadaster Kwaliteitshandvest. Dit kwaliteitshandvest is in 2003 regelmatig onderwerp van discussie geweest, zowel in de eigen organisatie als in de Gebruikersraad. Begin januari 2004 zijn we gestart met de communicatie aan onze gehele organisatie en hebben wij ook onze externe relaties hierover geïnformeerd.

Kwaliteit

De kwaliteit van de kadastrale gegevens en rechtszekerheid is van groot belang voor de maatschappij en onze klanten. Die moeten er immers op kunnen vertrouwen dat de informatie en de gegevens die ze van ons krijgen betrouwbaar zijn. Dit hebben we in onze visie verwoord als het zo goed mogelijk willen uitvoeren van onze kerntaken. Dit vraagt van ons dat we onze bedrijfsprocessen op orde hebben. Dit is geregeld door de bedrijfsprocessen te borgen in het kwaliteitsmanagementsysteem, dat voldoet aan de eisen van de ISO 9001:2000 norm.

Over onze ICT-ontwikkelingen

Onze doelstelling is het optimaal inzetten van informatie- en communicatietechnologie (ICT)-hulpmiddelen om de bedrijfsdoelstellingen te kunnen realiseren. Onze ICT-specialisten zijn als dienstverlenende organisatie gericht op beschikbaarheid en continuïteit. Belangrijk is de informatieverstrekking aan de klant. Alle primaire werkprocessen en vrijwel alle ondersteunende werkprocessen zijn afhankelijk van ICT. In 2003 is vooral door de introductie van Scan-Elan de verdergaande invloed van ICT op de werkprocessen duidelijk geworden. Wij zien dat als een van onze ondersteunende krachten: te zorgen dat de werkprocessen zo vlekkeloos mogelijk verlopen zodat de klant er het meest van profiteert.

ISO certificering ICT-processen

Het traject voor ISO-certificering van de ICT-processen is succesvol afgerond met het uitbreiden van het kadaster ISO-certificaat met de ICT-processen. Bovendien is in 2003 de certificering tegen de Code voor Informatiebeveiliging (ISO 17799) positief afgerond. Hiermee is vastgesteld dat de managementcyclus rond de beveiliging en de implementatie van het beveiligingsbeleid aan de normen voldoet.

Vernieuwing primaire bedrijfssystemen en technische infrastructuur

De ingezette vernieuwing van de primaire kadastrale systemen is goed opgepakt. In 2003 zijn de functionaliteiten van het bestaande systeem Kadaster-on-line verder uitgebreid. Met betrekking tot de informatievoorziening naar de burger is een grote stap gezet. Sinds de zomer van 2003 is het mogelijk om via internet een drietal producten aan te vragen: Kadastraal bericht Eigendom, Uittreksel Kadastrale Kaart en het Koopsommenoverzicht. Verder is de implementatie afgerond van het systeem (Scan-Elan) waarmee het interne werkproces voor de afhandeling van ter inschrijving aangeboden stukken wordt geautomatiseerd.

Verbetering van de efficiency en effectiviteit van de ICT-organisatie

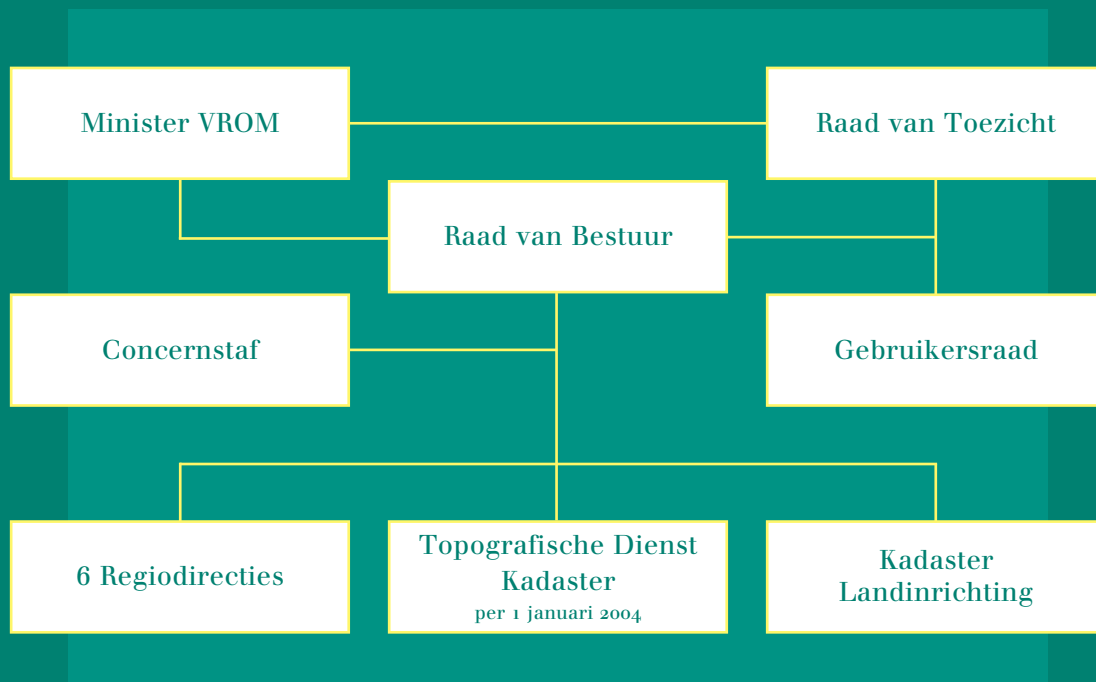
De totale ICT-kosten zijn in 2003 goed beheerst. In 2003 bedroegen deze € 58,9 miljoen, dit is op gelijk niveau met 2002. In 2003 is door Gartner opnieuw een benchmark uitgevoerd, nu naar prestaties van de ICT-organisatie in 2002. De conclusie was dat de ICT-organisatie in vergelijking met externe ICT-organisaties goed presteert. Bij de vorige benchmark in 1999 was nog een aanzienlijke achterstand te constateren. Het Kadaster is erin geslaagd om in drie jaar tijd deze achterstand grotendeels in te lopen. Daarnaast zijn we in staat gebleken om belangrijke vernieuwingen te financieren terwijl de totale ICT-kosten aanzienlijk zijn teruggebracht.

Ik zie de kracht van het
Kadaster in de invoering van
nieuwe technologieën

Bert Zantingh
[Landmeetkundig assistent,
Kadaster Eindhoven]

Organisatieschema

Colofon

Eindredactie: Bureau Raad van Bestuur, Apeldoorn
Concept en ontwerp: Scherpontwerp, Eindhoven
Fotografie: Scala Photography, Nuenen
Druk: Drukkerij Lecturis, Eindhoven